

[Elsa-Merete Ross.]

Jeg ved, at mange medlemmer er fraværende fordi vi har denne uheldige fremgangsmåde med at sidde i udvalgs møder, så deres fraværelse kan måske ikke helt siges at skyldes manglende interesse.

Udenrigsministeren tror altså ikke på min idé. Derfor vil jeg spørge ministeren, om der er nogen mulighed for, at interesserede medlemmer som f. eks. jeg kunne komme til at deltage i de konferencer, der afholdes i udenrigsministeriet med eksperter. Kunne jeg og andre, som var interesseret, få en indbydelse til disse konferencer? Det ville i hvert tilfælde hjælpe lidt på min uvidenhed på dette område. Og hvis ministeren ikke vil gå ind for et kursus, kan jeg jo lade ideen gå videre til Mellempfolkeligt Samvirke. Den konference, man lavede i 1961, fandt jeg i den grad værdifuld, at jeg vil opfordre dem til at prøve at lave en tilsvarende, så man fik belyst de mange forskellige problemer og de forskellige synspunkter, der står over for hinanden.

Med forslaget om i visse tilfælde at undtage u-landsfrivillige for militærtjeneste har det aldrig været min mening, at der skulle opstilles et alternativ: enten det ene eller det andet. Jeg har villet pege på, at der for nogle enkelte mennesker kunne være en sådan situation, og det er det, jeg gerne vil have drøftet.

Angående Indien sagde ministeren selv, at det nok var en lidt hårtrukken definition af udviklingshjælpen at lade disse ydelser gå ind under den. Når ministeren selv siger, det kan være en hårtrukken definition, kan jeg ikke se det berettigede i at tage dette med i selve loven. Jeg kan ikke se andet, end at det måtte være betydelig mere praktisk, at man giver denne hjælp — og den kunne jo være af præcis samme størrelse — som en bevilling på finansloven, sådan at man holdt en klarere linje med hensyn til lovens formål.

Jeg vil gerne sige til hr. Lembourn, at jeg har ikke nogen som helst trang til at skændes med ham; jeg synes, hans synspunkter er værdifulde, men jeg tror, at vi kunne undgå det, som hr. Lembourn betegner som skænderier, hvis hr. Lembourn var mere underrettet om, hvordan arbejdet foregår i Mellempfolkeligt Samvirke.

Morten Lange: Det var en bemærkning fra hr. Rimstad, jeg føler trang til lige at benytte som udgangspunkt for at præcisere, hvad jeg sagde om de private firmaer, der gik ind i u-landsarbejdet. Jeg fik at vide af hr. Rimstad, at det, der var tale om, var, at de blev udbyttet på det grusomste. Så galt tror jeg nu ikke det plejer at gå. Jeg går ud fra, at når et privat firma går ind i en u-landsopgave, er det principielt for at tjene penge. Det er legitimt, det er det, man har private firmaers baggrund, det ved vi, men det kan jo gøres på så mange måder. Vi kender eksempler fra u-landsproblematikken på, at et eller andet bestemt firma sikrer sig et monopol på en eller anden rigdom i et land, holder fast på den og udnytter den. Det er jo ikke sikkert, at det hjælper det pågældende land særlig meget. Vi har mange eksempler på store, internationale firmaer, der pumper penge ud af u-landene. Men som jeg sagde — så venlig, som jeg nu er af naturen og da specielt gerne vil være over for hr. Rimstad — jeg har indtryk af, at de danske firmaer, det drejer sig om, hvad det angår, har en forholdsvis hæderlig status. De vil formodentlig også gerne tjene nogle penge, men vi har meget få eksempler på, om overhovedet nogen, at de er kommet i den uheldige situation, og derfor sagde jeg, at jeg synes, det er rimeligt, at vi støtter det med en garantiordning, men naturligvis med en vis rimelig kontrol, bl. a. for at vi kan få garantier for, at det ikke er en sådan misforstået aktion, der kommer i gang. Det var såmænd det hele, jeg sagde; jeg synes ikke, det ærede medlem hr. Rimstad, som jeg næsten vil gøre æret i dagens anledning, skulle have taget det op på den måde. Jeg sagde det i virkeligheden sådan, som jeg bedømmer det: jeg anser ikke de danske firmaer, der arbejder på området, for at være særlig blodsugeriske, kun sådan, skal vi sige med den sædvanlige ration, som man må regne med et privatkapitalistisk firma har.

Rimstad: Til det ærede medlem hr. Morten Lange vil jeg gerne sige følgende: jeg har ikke på nogen måde på noget tidspunkt sagt, at danske firmaer føler sig flået ved at deltage i en u-landsbistand. Det, jeg sagde, var, at vi skulle sørge for, at den bistand,